

HIRADÓ

NAPILAP.

ALAPITVA 1871.

SZOMBAT, 1930 AUGUSZTUS 9

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Beckerek, Obiljeva ucca 1. Telefon: 281 és 21

59. ÉVFOLYAM 183. SZÁM

Előfizetési árak: évente 300, félévre 150, negyed-
évre 75, havonta 25 dinár. Egyes szám 1 dinár.

Arangyelovácáról jelentik: Csütörtökön délelőtt a király autóján átutazott Arangyelovácra, ahol a nép és a fűrdőközönség nagy lelkesedéssel éltette az uralkodót. A király rövid pihenő után Topola irányába utazott tovább. (Avala.)

Beográdból jelentik: Az építészeti miniszter aláírta a Siemens Halske berlini céggel a szerződést, amely szerint a jóvátételi számlára a cég Beográdnak egy százezer számra kibővíthető automatatelefont szerel fel egyelőre hétezer előfizetőre. (Avala.)

Beográdból jelentik: A bélyegilletékekről szóló törvény 37. szakasza alapján a pénzügyminiszter elhatározta, hogy 1930 szeptember elsejével új 50 parás, 1, 3 és 50 dináros okmánybélyegeket hoz forgalomba. A régi bélyegek elfogyásig forgalomban maradnak.

Zágrebből jelentik: Amerikából csütörtökön érkezett meg egy hetven tagú horvát küldöttség, amely az augusztus 15-iki eucharisztikus kongresszuson fog résztvenni.

Budapestről jelentik: Dr. Jancsó budapesti kórházi orvos új tüdővészgyógyomójáról részletes beszámolót tartott az országos orvosegyesület előtt. Dr. Jancsó a beteg szervezetéből vett oltásokkal gyógykezel. Az ellenőrző orvosi közegek megállapították, hogy a 114 kezelés alatt álló súlyosabb-könnyebb tuberkulotikus betegből valamennyi meggyógyult. Orvosi körökben óriási feltűnést keltett az új eredményes gyógy mód.

Athénből jelentik: Mihalakopulosz külügyminiszter fogadta Makasz képviselőt, aki jelentést terjesztett elő a különböző delegációk állásfoglalásáról a balkáni konferenciára vonatkozólag. Mihalakopulosz kijelentette ez alkalommal, hogy a görög kormány rokonszenvez a mozgalommal, de a konferencián hivatalosan nem vesz részt, minthogy az egész mozgalmat egyelőre magánjellegűnek kell tartania.

TŐZSDE

Augusztus 7.

MA 100 DINÁR:

Budapestben	10-01 pengő
Zürichben	9-12 sv. frank
Berlinben	7-34 ar. márka
Bécsben	12-42 silling
Prágában	59-38 cseh kor.
Triestben	33-74 lira
Newyorkban	1-74 dollár
Bukarestben	300- leu

A miniszterelnök nagyhorderejű beszéde a hirlapírók előtt a jövő feladatairól.

Beograd, aug. 8.

Zsivkovity tábornok, miniszterelnök a Hvar hadihajón csütörtökön reggel Szplitből Sibenikbe érkezett.

A miniszterelnök utja Sibenikbe valóságos diadalut volt. Magában a városban pedig lobogó-erdő, diadal-
kapu, ágyudörgés és harangzugás fogadta a sorfalat álló ezernyi tömeg között.

A Szplit-sbeniki utszakaszon a miniszterelnök fogadta a sajtó képviselőit, akiknek utja benyomásairól nyilatkozott és a következő nagyrdeküi kijelentést tette:

— Személyesen kívántam megismerni az embereket, mint aktív miniszterelnök, azért indultam neki ennek az utnak.

Azt kívánom, hogy a tisztviselők és a nép képviselői nyíltan mondják meg azt, amit éreznek és kívánnak, mert én a nyíltszivűség barátja vagyok. Szükségesnek tartom, hogy az igazság uralkodjék mindenütt! Ezt most különösen fontosnak tartom, amikor Öfelsége a király anynyi rossz tapasztalat után, amelyet a parlamentárizmus terén tapasztalt, úgy határozott, hogy

új uton haladjunk, amely egyedül mentheti meg a népet és az államot, minthogy az előbbi utak mind rosszaknak bizonyultak. Államunkat a multban olyan mértéktelen politikusok igazgatták, akik a párt-sikereket mindenek fölébe helyezték és akiknek legfőbb céljuk a politikában a pártérdek volt.

Az államvezetőség ezáltal súlyos helyzetbe került, mert politikájában a pártérdekeket kellett mindig szem előtt tartania az ország érdeke helyett. Ez pedig töréshez kellett hogy vezessen.

A tisztviselők és az egész állami berendezkedés kell, hogy a népet szolgálja és hogy ebben a működésükben objektívek legyenek minden hátsó gondolat nélkül.

Ebben a munkában az abszolút egyenjogúság elvének okvetlenül érvényesülnie kell.

Annak az elvnek, hogy az állam összes polgárai egyformák jogokban és kötelességekben. Hogy ne legyen kedvezményezett és alárendelt, hanem mind egyformán szolgálja a királyt és az államot és együttesen élvezzék együttes munkájuk gyümölcsseit.

Tudom, hogy mindezt egy rendelettel, egy tollvonással nem lehet elérni. Amíg ezek az elvek azok lelkében meghonosodnak, a kik felelős helyen vannak, lehetséges, hogy elmúlik még egy bizonyos idő, de el fog jönni, meg fog valósulni.

Természetes, hogy az aki ennek a nagy munkának utjában áll, hogy akadályozza, meg kell hogy érezze ennek a következményeit.

Egy nagy történelmi művön dolgozunk és az természetes, hogy az ilyen nagy munkák igen nagy nehézségekkel vannak egybekötve. Ezek a nehézségek azonban nem legyőzhetetlen akadályok a jó eszme gyakorlati keresztülvitelénél.

A miniszterelnök ezután csodálkozásait fejezte ki a primorszkei bán-ságban észlelt nagy nemzeti öntudat felett és kijelentette, hogy a kormány mindent meg fog tenni ennek a vidéknek a támogatására.

Sibenikbe megérkezve, a miniszterelnök a Szokol-otthonba ment, ahol a város vezetősége diszközgyűlést tartott.

A diszközgyűlésen a távollevő polgármester helyett Bulity helyettes polgármester fogadta és üdvözölte meleg szavakkal a várost meglátogató első jugoszláv miniszterelnököt.

A diszközgyűlés után a miniszterelnök visszatért a Hvar hadihajóra, amelyen Biogradba ment. Holnap este autón Kninbe érkezik, majd innen Zágrebon át Beográdba tér vissza. (Avala.)

Értekezlet ül össze az építendő jugoszláv-román dunai hid kérdésének megbeszélésére.

Bukarest, aug. 8.

Augusztus 12-ikén, kedden ül össze a román fővárosban az a jugoszláv-román bizottság, amely a két ország között építendő vasuti hid ügyét fogja megvitatni.

Elvileg már megállapodtak a jugoszláv-román hid ügyében, de most a részletkérdéseket és a hid végleges helyét fogják megállapítani. (Avala.)

Károly román király személyes megbeszélései Titulescu londoni követtel.

Bukarest, aug. 8.

A politikai körökben igen nagy élénkséget váltott ki Titulescu londoni román követség váratlan bukaresti látogatása. A politikai körökben azt állítják, hogy

Titulescu, Károly király személyes kívánságára jött haza és hogy igen jelentős feladat megoldása vár reá.

Titulescu szerdán és csütörtökön kihallgatáson jelent meg, azonban a sajtó képviselőivel szemben igen tartózkodóan viselkedett. Egyedüli kijelentése csupán az volt, hogy hazatérése egyáltalán nincs összefüggésben az ország belpolitikai helyzetével.

Maniu miniszterelnök csütörtökön délután ugyancsak kihallgatáson jelent meg. Hirlapírók előtt kijelentette a kihallgatása után, hogy Titulescu csupán a Romániát érdeklő különböző külpolitikai kérdésekről jött a királyt személyesen tájékoztatni.

Az Adeverul ezzel ellentétben igen érdekes okát adja Titulescu hazatérésének. A lap szerint,

Titulescu utja összefüggésben van egy a szovjettel kitörőben levő

konfliktussal. A román kormány ugyanis híreket kapott az utolsó időben, hogy a szovjet katonai akciót készít elő Románia ellen.

Szovjetországnak nagy gazdasági krízis van és a szovjet vezető urai a megnyilvánuló elégedetlenséget a régi recept szerint, egy esetleges háború felé akarják terelni, egy kisebb rossz helyett, a nagyobb rosszat választani.

Az amerikai szárazság egy milliárd dollár kárt okozott a farmereknek.

Newyork, aug. 8.

A szárazság, amely immár két hónapja tart és katasztrófális méreteket öltött, a farmereknek körülbelül egy milliárd dollár kárt okozott.

A legtöbb farmer a tönk szélére került. Az állam támogatására szorul az egész mezőgazdaság, amely ilyen katasztrófális letörést nem ért még meg, amióta az Egyesült-Államok áll.

Nagy érdeklődés mellett nyílt meg a becskerek-i országos sakkverseny.

Az első nap eredményei.

Becskekerek, aug. 8.

Tegnap délelőtt az országos sakkverseny résztvevői Petrovity Vaszi-lijé klubelnök vezetésével a kerületi inspektornál tisztelgő látogatást tettek.

Délután 3 órakor a Vojvodina-szál-oló nyári helyiségében történt a ver-seny ünnepélyes megnyitása. Dr. Zsupánszki Szilárd, a sakk-klub diszelnöke üdvözölte az ország min-den részéből összejött sakkozókát s örömeinek adott kifejezést, hogy az első országos sakkversenyt Becs-kerekben tartják meg.

Dr. Ovadja beográdi ügyvéd az idegen sakkozók nevében megkö-szönte az üdvözlést, a szívélyes fo-gatást és azon reményének adott kifejezést, hogy

rövidesen sikerülni fog az ország minden sakkegyületét egy egységes szövetségbe tömöríteni

s ezáltal ezt a nemes játékot hatha-tósan kifejleszteni és az ország kul-turális tekintélyét e módon is előmozdítani. Petrovity Vaszi-lijé klubelnök javaslatára a versenyzők hódoló táviratot küldtek az uralkodó háznak.

Ezután megkezdődött a játék első fordulója, melynek eredménye a kö-vetkező lett: Nedeljkovity nyert Ba-loghy ellen, Herbatin Petrovity el-len, dr. Alekszity Putnik ellen és He-gedüs Strauss ellen. Az Atymovty—Schreiber és a Puskás—Siprak-féle játszmák befejezetlenek maradtak.

A játék folyamán állandóan nagy-számu érdeklődő körül a szép stílusban játszó sakkozókát.

Ma délután játszani fognak: Ne-deljkovity—Herbatin, dr. Alekszity—Petrovity, Hegedüs—Putnik, Atymovty—Strauss, Puskás—Schreiber Heklay—Siprak és Baloghy—Gav-rosek.

Hétfőn kezdik meg a becske-rekiek kereseti adófelszólamlásainak a tárgyalását.

Becskekerek, aug. 8.

Az 1929-es kereseti és forgalmi adó elleni fellebbezéseket tárgyaló bizottság augusztus 11-ikén, hétfőn kezdi meg a becskerek-i adózók fel-szólamlásának a tárgyalását. Sijak Gavra dr., a dunabánsági pénzügy-igazgatóság főtitkára, a bizottság el-nöke.

hétfőre harminc becskerek-i adózó fellebbezésében tüzött ki tárgya-lást.

A bizottság mindennap hét órakor kezdi a tárgyalásait, kivéve hétfőt, amikor a munkásságát kilenc órakor kezdi. Délután a bizottság nem tár-gyal.

Az adófelszólamlási bizottság tag-jai a következők: Udicki Csedomir kereskedő, Todorovity Sztanimir kereskedő, Dragin Zsivoin kovács-mester, Novákovity Milán pékmester

Szávin Száva iparos, póttagjai Lu-csity Vásza nyug. pénzügyigazgató-sági főtisztviselő, Gelzinger Gyula nyug. árvaszéki elnök-helyettes, Krakanovity Dusán bánsági árva-széki pénztáros és Popity Milán ny-iskolaigazgató.

Augusztus 11-ikén a következő adózók felszólamlását tárgyalják: Sampijer Amália, Borjánovity Brán-kó, Tunner Alajos, Ambrózi József, Ujvári Adolf, Szander József, Bence Antal, Prandell Rudolf, Somogyi An-drás, Ercegan Tósa, Deutsch Márton Weisz Mária, Olarov és Krszity, Flesch Zoltán, Stagelschmidt János, Csucs János, Putnik Testvérek, Kra-ljev Misa és Lázár, Gardinovácski Veszelin, Wogh Mihály, Boskovity Jován, Andrejevity Dragoljub, Do-roszlovác Ráda, Polacsek Gyula, Mayer Ilona, Schlosser Károly, dr. Dimitrijevity Milivoj, Pleitz Fer. Pál és Gerő Malvin.

Súlyosan bántalmaztak egy vásárról hazatérő banatszki-novoszelói iparost.

A hatalmukkal visszaélő rendőröket a pan-cevói vizsgálóbíró letartóztatta.

Pancevó, aug. 8.

Baba Román banatszkinovoszelói iparos a napokban Pancevón vásá-ron volt, ahonnan kerékpáron tért haza a falujába. Este tíz óra tájban ért a községbe és alig futott be ke-rékpárjával az első uccába, megáll-ította egy rendőrről, amely Man-dres Nikola rendőrkáplárból és Osz-trovac Jován renőrből állott. A ren-dőrök minden magyarázat nélkül megtámadták a fiatalembert és

gummibottal ütlegelték,

majd leteperték az ütésektől félig el-alélt embert, rágalmazták és

olyan borzalmasan összeverték,

hogy három oldalbordáját betör-ték.

Baba Román feljelentésére Pan-cevóvíró vizsgálóbizottság szállott ki Banatszkinovoszelóra, amely a pancsevói ügyészből, vizsgálóbíró-ból, a törvénytörési orvostól és dr. Zsivoinovity Szvetozár községi or-vosból állott. A bizottság felkereste lakásán a súlyosan bántalmazott fia-talembert és a sérüléseiről látéletet vett fel. A vizsgálóbíró intézkedésé-re

a két, hatalmával csúnyán vissza-élő rendőrt azonnal letartóztatták

és beszállították a pancsevói tör-vényszéki fogházba, ahol kihirdet-ték előttük a vizsgálati fogságot.

Elmulatta az örökségét és vendégei, mulatozása köz-ben súlyosan megverték.

Mi történt egy neuzinai vendéglőben?

Becskekerek, aug. 8.

A becskerek-i rendőrség tegnap előállította Vljajity Radivoj ilándsai földművest, aki napok óta tartózkodik Beccskerekben és itt tartózkodásá-nak nem tudott elfogadható magya-rázatot adni. Vljajity számos sérü-lést állapítottak meg, amelyek ere-detére nézve, kalandos történetet mesélt el.

Vljajity Radivoj elmondotta, hogy Szrpszkaneuzinán nemrég meghalt Beljus Jován nevű rokona, aki reá és fivérére hagyta jelentős vagyonát. Bozsidar nevű fivérével a napokban Szrpszkaneuzinára utazott, ahol el-adta az örökségét, amely öt holdas birtokból, egy házból és egy ház-helyből áll. Bátyja a vagyon értéke-sítése után a reamaradt pénzzel kül-földre utazott, míg ő még Neuzinán maradt, ahol adosságait akarta kifiz-etni. Hitelezői meglátogatása köz-ben betért Nedeljkovity Jóca ven-déglőjébe és itt iddogni kezdett, a sok elfogyasztott ital megtette hatá-

sát és csakhamar százdinárosokkal dobálódzott. A vendéglőben többen tartózkodtak és ezeknek is fizetett, úgy hogy csakhamar az érdeklődés központjába került.

Éjfél tájban, amikor már csaknem öntudatlanságig részeg volt,

néhányan a vendégek közül meg-támadták, leteperték a földre és verni kezdték.

Önvédelemből kést rántott és vak-tában szurt is.

véleménye szerint, a vendéglőt biztosan eltalálta.

Az ellenállás láttára a támadók meghökkenek és meglepetésüket felhasználta a menekülésre. Elhalt rokona házába szaladt és ott töltö-te az éjszakát, másnap pedig felje-lentést tett a csendőrségen az isme-retlen támadók ellen.

Vljajity ügyében a rendőrség meg-indította a nyomozást, hogy megál-lapítsa, mennyiben felel meg a valóságnak az előadott éjszakai kaland.

Súlyos betegsége miatt mondott le a trónöröklésről a spanyol király legidősebb fia.

Hämophilía: a legrettenetesebb betegség kinozza.

Párizs, aug. 8.

A spanyol királyi pár legidősebb fiának kényszerű lemondása a trón-öröklésről, az orvosi körök figyelmét újra az egyik legrettenetesebb és legkülönösebb betegsége, az agyne-vezett vérző-bajra, avagy hämophi-liára irányította. A hämophilában szenvedő betegek a leglényegtele-nebb karcolás esetén is nagymennyi-ségű vért vesztenek és egyszerű orrvérzés is halállal járhat náluk. A legkisebb horzsolás is életveszélyes lehet. A betegség a legújabb kutató-sok eredményei szerint, örökölt és pedig anyai részről. Amíg azonban az anyánál teljesen veszélytelen, ad-dig a fiú-sarjagnál nemzedékeken át roppant veszélyes. A leány-sarjagnál viszont nyomtalanul elmúlik. A be-tegség akkor áll be, ha egy arra haj-lamos asszony nem teljesen egész-séges, hanem valamiként terhelt férfi felesége lesz. A hämophilía azonki-vül vérrokonok között létesült há-zasság eredménye is lehet. A spanyol trónörökös lemondását orvosi körök dédanyjára, néhai Viktória an-gol királynőre vezetik vissza.

Viktória királynő egyébként igen egészséges, erős asszony volt és 82 éves korában halt meg. A hämophilía nála egészen jelentéktelen volt és nem járt lényegesebb komplikációk-kal. Elkövette azonban azt a nagy hibát, hogy férjhez ment unokafivé-réhez, Albert szász-köburgi herceg-hez, aki ezenfelül igen terhelt csalá-dból származott. Betegségét különö-sen erős mértékben legifjabb fia, Al-bany hercege örökölte. A gyenge, állandóan vérzésre hajlamos gyer-meket nagy gonddal nevelték, távol tartották játszópajtásoktól, hogy vi-gyázatlanul következében ne érje

baj, 21 éves korában mégis elpuszt-ult betegsége következtében.

Igen súlyos esetek észlelhetők a következő generációkban. A legbe-tegebb a szerencsétlen kicsiny orosz trónörökös, a cárevics volt, akit a bolsevisták szüleiével együtt meggyil-koltak. Anyja, Alice hesseni herceg-nő, Viktória királynő unokája volt és ő is elkövette ugyanazt, mint Vik-tória királynő. Férjhez ment II. Mik-lós cárhoz, akinek nagyanyja szin-tén hesseni hercegnő volt. A cáre-vics bőre olyan vékony volt, hogy nem tudott normális anyagból ké-szült fehérneműt hordani. Külön szö-vés készült számára, mert a legces-kélyebb horzsolás is vérzéssel járt. Minden megerőltetést kerülnie kel-lett. Mikor azonban egyszer mégis kénytelen volt megjelenni egy kato-nai parádén, az egyenruha teljesen felhasította és sebéssé tette hátát.

Igen súlyos a most lemondott spa-nyol trónörökös betegsége, habár anyja egészséges. Azonban unokája Viktória királynőnek és a volt trón-örökös betegsége annál érthetőbb, mert apja sem egészséges.

Viktória királynő dédunokája, Vis-count Hampton, természeténél fogva, egy jelentéktelen balesetnél azonban elvérzett. Apja és anyja vérrokonok voltak.

Kevesbé súlyosan lépett fel a be-tegség Waldemar porosz hercegnél, sőt ugylátszik, hogy most, 42 éves korában már teljesen kiheverte. Éve-ken át azonban a legteljesebb nyu-galomban kellett maradnia. Apja, Henrik porosz herceg és anyja, Iréne hesseni hercegnő, mindketten Viktó-ria királynő unokái voltak.

Viktória királynő betegsége tehát egy csomó európai dinasztiát fertő-zött meg.

HIREK

Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint, egyelőre még igen meleg idő várható, itt-ott zivataros esőhajlammal.

Az új belacrkvai káplán elfoglalta állását. Schuld Imre becskerekai származású áldozópap, mint megírtuk, Belacrkvára káplánnak nevezte ki a felettes egyházi hatóság. Az új káplán a napokban foglalta el állását.

Országos vásár Becskerekken. Ma kezdődik a nyári országos becskerekai vásár, amely a kedvező száraz időjárást tekintve, forgalmasnak ígérkezik. A mai napon szarvasmarháján és sertésvásár lesz, szombaton lóvásárt, vasárnapig bezárólag pedig kártyavásárt tartanak.

Amikor a várakozás használ. A bánási Vladimirovác községben még 1913-ban részvénytársasági alapon villanytelep épült. A telep 1915-ben a nyersanyag beszerzése körüli nehézségek miatt beszüntette működését és 1921-ig lezárva állott a gépháza. 1921-ben a vállalat felbontotta a községgel kötött szerződését és felszámolt. A villanytelepet még két évre a zemuni villanyüzem r. t. vette meg, amely szerződést is kötött a községgel, a szerződést jóváhagyás végett felterjesztették a bánai hivatalnak, amely a megállapodást formai okokból megsemmisítette. Most a község új szerződést kötött a zemuni villanyüzemmel, amely a lakosságra nézve lényegesen kedvezőbb feltételeket tartalmaz, mint az előző megállapodás.

A péntek esti istentisztelet a zsidó templomban fél hét órákor kezdődik.

Belacrkva város kezében marad a kórház. A belacrkvai kórház sorsa tegnap dönt el véglegesen, a bánai hivatal értesítette Belacrkva város vezetését, hogy a kórház továbbra is városi kézben marad. A határozat alapján a városi tanács véglegesen rendezte a kórházi tisztviselők és alkalmazottak illetményeit is.

A velikibecserekéi baptista imahelyiséget vasárnap, e hó 10-én ünnepélyesen felavatják, amikor 8 keresztelés is lesz. Az istentisztelet a Béga-parti állomással szemben lévő imaházban délelőtt 9 órákor, a keresztelés délután 2 órákor veszi kezdetét. A szertartást a jugoszláviai baptisták szövetségének elnöke, Vaczek Vince, zágrebi hitszónok látja el. Mindenkit szeretettel hívnak az ünnepséghez.

Páciens: Hová menjek doktor ur, hogy gyomromat kigyógyítsam és rendbehozzam emésztésemet?

Orvos: Rogácska Szlatinába! Kérjen prospektust!

Budapesti terménytőzsde.

Aug. 7-i zárlat.

Buza	októberi	21-08	(18 53)
	márciusi	19-38	(29-19)
Tengeri	augusztusi	17-98	(16-70)
	májusi	18-24	(17-22)
	juliusi transit	—	(—)

— lanyzat szilárdabb.

Csikágói terménytőzsde.

Aug. 7-i zárlat.

Buza	szeptemberi	96 ³ / ₈	(91 ³ / ₈)
	decemberi	101 ⁷ / ₈	(97 ³ / ₈)
Tengeri	augusztusi	91 ¹ / ₄	(93 ¹ / ₂)
	szeptemberi	96	(89 ⁷ / ₈)
	decemberi	98 ⁵ / ₈	(93)

Aranyzat buzában és tengeriben lanyha.

Közszemlére helyezték Becskerek város polgárságának 1930-as évi házádját.

Becskerek, aug. 8.

Becskerek város polgármesteri hivatala hirdményben közölte a város lakosságával, hogy Becskerek város 1930-as házádját illetően elkészültek és közszemlére vannak a pénzügyigazgatóság első emeleti 3. számú szobájában. A közszemlé ideje alatt, augusztus 13-ikáig, az adó-ívekbe bárki betekintést nyerhet.

Értesülésünk szerint, a házádjá-

vetési ívek szemléjének nincs különösebb gyakorlati jelentősége, mert a fellebbezések benyújtására nincs befolyással a közszemlé ideje. A fellebbezéseket ugyanis

az adókövetésről kiküldött írásbeli értesítéstől számított 15 napon belül kell benyújtani

és így a közszemlének inkább csak az a hivatása, hogy az adókövetésnek nyilvánosságát adjon.

A kereseti adótárgyalások sorrendje. A kereseti és forgalmi adót kivétől bizottság augusztus 12-ikén a következők adóját tárgyalja le: Keller Antal, Oltyán Mihály, Radovan-csev Szvetozár, Unterreiner József és János, Schmidt Péter és István, Mester Sándor, Schwartz József, Matern Mihály, özv. Abrahamovity Ilka, Vida András, Pap Rozália, Fazekas Teréz, Bozsídárov Krszta, Bartok Viktória, Wespz István és Mátyás, Johum Erzsébet, Markov Sándor, Pollák Zsigmond, Héber Hugó, Spitzer Vilmos, Schossberger Ignác, özv. Baló Andrásné, özv. Kepfner Rozália, Krausz Aladár, Krizsik Mátyás, Homa Imre, Lozsán István, Momirov Jenő, Markovity Száva, Marton Mária, Pányi János, Szrdanov Vukoszáva, Tarina Róza, Czoufal Mihály, Csorba András, Csizik Zsuzsanna, Schwan József, Schmidt Mária, özv. Hof Teréz, dr. Jagoda Gyula, dr. Kuszting János, dr. Künstler Herz, dr. Lederer Jenő, dr. Magyar Károly, dr. Mátity Misa, dr. Neumann Gyula, dr. Pésity Áron, dr. Raulovity Kornél, dr. Faragó György, dr. Krszity Dimitrije.

Öngyilkossági kísérlet Debeljácsán Debeljácsáról jelentik: Vabrik Zsuzsanna 47 éves özvegyasszony összeveszett a családjával, elkeseredésében felment a padlásra s ott a ruhaszárító kötélre felakasztotta magát. Tettét még idejében észrevették s levágták a kötélről, de állapota így is olyan súlyos, hogy életbenmaradásához kevés a remény.

Kirabolták és meztelenre vetkőztették az országút szélén a román állami főügyészt és a feleségét.

Bukarest, aug. 8.

Vakmerő rablótámadás történt tegnap a fővároshoz közel fekvő Bakau falu mellett.

Krnpszki állami főügyész, a feleségével és egy ügyvéddel autón a fővárosba igyekezett. Bakau mellett hirtelen egy kötélakadály állította meg az autót és állig felfegyverzett emberek bukkantak ki az út melletti erdőségből.

A rablók leszállították az utasokat minden értékű tárgyat elvették, majd azzal a mondással: ugyanis nagyon meleg van, teljesen meztelenre vetkőztették és aztán utnak bocsátották őket.

A kirabolt emberek a legelső esendőségre hajtottak, amely megindította a nyomozást a rablók kézrekerítésére.

A jövő év március hó 31-ig kell benyújtani a régi osztrák-magyar koronáról szóló betétkönyveket. Beográdból jelentik: A régi osztrák-magyar koronatarozások rendezéséről a kormány közleményt adott ki, amely lényegében a következőket tartalmazza: A konvenció értelmében a reláció 0.25 dinár — egy volt osztrák koronával. A tartozások és követelések kamata 5 százalék, kivéve, ha a szerződő felek más kamatban megegyeztek. Késedelmi kamatot nem kell fizetni, ha az adós 1930 szeptember 12-ig kifizeti tartozását, kivéve, ha a kereskedelmi kamat ügyében nincs más megállapodás a szerződő felek között. A betétkönyvet 1931 március 13-ig kell benyújtani az adós pénztárcájánál. Az érdekeltek figyelmeztetnek arra, hogy tartozásaikat csak a fent közölték alapján rendezzék és semmiféle más követelést (mint közvetítési díj stb) ne teljesítsenek.

Utlevél-vizumot

leggyorsabban és legjutányosabban megszerez

PUNIK,

Kralja Petra trg 9. 1063-x.11

Öngyilkos lett a román diák-szervezet egyik vezére. Bukarestből jelentik: A város központjában lévő ciznigi parkban ma délután öngyilkos lett Gica Potescu rendőrtisztviselő, a romániai diák-szervezetek egyik vezére. A fiatalember a helyszínen meghalt. Egyelőre még nem tudni, mi lappang a fiatal rendőrtisztviselő halála mögött, nem lehetetlen azonban, hogy súlyos politikai okok huzódnak meg a román ifjúsági mozgalomban vezető szerepet játszó fiatalember öngyilkossága mögött.

Két román petróleumvonat katasztrófája. Bukarestből jelentik: A bukarest—konstanza vasútvonalon kedden délelőtt tíz órákor Medgidia állomás bejárati váltójánál két petróleumvonat teljes sebességgel egymásba rohant. A két mozdony és husz tehervagón izzóporrá zúzódott. A pályatest erősen megrongálódott. A szétrombolott vonatok romjai alól négy vasutas holttestét húzták ki. Az egyik mozdony fűtője életveszélyesen megsebesült. A rögtön megindított vizsgálat megállapítása szerint a katasztrófaért a medgidiai állomás inspekciós tisztviselője felelős, aki mindkét vonatot beengedte az állomásra, holott az első vonat a vágányon állott, amelyikre a másik befutott. Az anyagi kár tízmillió leu.

Jubiláló templom. Sztáribecsejéről írja a tudósítónk: Nagy és jelentős ünnepségre készül a sztáribecseji kat. közönség. E hó 15-én, Nagyboldogasszony napján lesz a belvárosi templom újraépítésének századik évfordulója. A régi, ugynevezett „Korona-kerület“ legnagyobb és legszebb temploma ez, amelynek építését a kincstár, a még 1786-ban épült kis és egyszerű templom lebontása után, 1823-ban kezdte meg. 1830-ban Klobusiczky Péter kalocsai érsek alatt adatott át hivatásának Nagyboldogasszony napján, amelynek tiszteletére szenteltetett föl. A száz év előtti időből négy értékes emlék maradt: a mellékoltár Megváltó a kereszten olajfestésű képe (ismeretlen festőtől); a kis lélekharang a toronyban (öntetett Budán 1791-ben); egy mise-ing, melyet Maróczy Klára urnó készített 1821-ben; és egy nagy szentségtartó, értékes műtárgy 101 ékkövel 1820-ból. A 100 éves templom a Tisza-vidék egyetlen Mária-temploma, azért mindenkor keresett búcsújáróhely volt. A szabadságharc idején leégett a tetőzet, amely nádból volt, ekkor kapott faszindelyes tetőt. A főoltárképet Than Mór, a város szülőtte 1855-ben festette. Igazi kincse a templomnak, amely villanyvilágítás mellett elragadó festményben adja Mária menyemenetelét az Apostolok csoportjában. A templom 1858-ban orgonát kapott, építette Kovács István szegedi orgonakészítő. Cseréptetőzetet 1916-ban, új tornyot 1924-ben. A hitközség rendezése szerint előző három este 7 órákor szentbeszéd lesz, amit környékbeli plébánosok tartanak. A bucsu előestéjén 8 órákor leleplezik a márvány emléklapot, utána Petrányi apátplébános elmondja a templom történetét, majd gyertyás és fátylas körmenet lesz a főbb uccákon. Tizenötödikén bucsuünnepség a templomban, este társasvacsora a kat. olvasóköri és műkedvelői est a kat. legényegyletben. A jubilális templom-bucsur sok vendéget várnak Becsejre.

Felrobbant a gázmaszk. Kölnből jelentik: A nitrogéntrágyagyár telepén gázmaszkokat vizsgáltak meg az egyik teremben, amelyet nitrogén-gázokkal töltöttek meg. A teremben több munkás tartózkodott, akikre gázmaszkokat adtak. A nitrogén-gáz közben eddig még ismeretlen okból meggyulladt. Hatalmas robbanás rázkódtatta meg a levegőt s néhány pillanat múlva az egész gyárépület lángokban állott. A munkások égő ruhákkal menekültek a szabadba. Hárman közülük elevenen megégették, hárman súlyosan megsebesültek.

Uj aranymezőket találtak Amerikában. Newyorkból jelentik: A kaliforniai aranyláz napjaira emlékeztető események játszódnak le már napok óta Washington államban, ahol egyesek azt hiszik, hogy minden eddigi aranyleletet meghaladó aranymezők lehetnek. A véletlen vezette nyomra az egyszerű farmereket. Az egyik farmer kiment megnézni a teheneit amikor egyszerre csak valósággal elsápadt attól a felfedezéstől, amely eléje tárult: valamennyi tehénnek arany foga nőtt máról holnapra, vagyis helyesebben vékony aranyréteg vonta be a legelésző tehének fogait, sőt orrát és száját is. Egyetlen magyarázata lehet csak ennek a ritka tüneménynek, hogy a legelők tulajdonképpen aranyban gazdag területen fekszenek és így tapadtak le aranyzemekek a tehének száján és fogain.

ORIENT BIOSKOP

Jön: Jön: Péntek 8. 5, 7 és 9 órákor Szombat 9

Ut a Marsba!

Az élő maszk.

Dráma 6 felvonásban. Pirandello „IV Henrik” c. drámája nyomán. Kétfelvonásos vígjáték.

Főszereplők: Conrad Veidt és Eszterházy Ágnes.

BALKAN BIOSKOP

Péntek 8. 5, 7 és 9 órákor Szombat 9.

100% németül beszélő tonifilmsláger

ZWEI HERZEN IN 3/4 TAKT.

Főszerepekben: A **NIKI** és a **MIKI**.

A házába visszatérő halott. Pribela Paló volt községi bíró, tekintélyes gazda, nemrégiben meghalt. Vagyonnát egyetlen leánya, férjzett Tordai Zsuzsa s özvegy menyje örökölték, akik együtt laktak az örökhagyó nagy házában. Alig halt meg Pribela, esténként, főleg éjfél felé az istállóban a lovak dobogni, majd nyeríteni kezdtek, elakartak szabadulni kötőfékeikről, az udvaron levő kutyák szűkülve vonítottak, miközben a butorok recsegték, ropogtak, mintha még a bezárt ajtón és ablakokon keresztül is heves széláramlat csapna rájuk s fojtogatná őket. A szomszédok eleinte kinevették őket, de midőn néhányan a jelzett időben ott tartózkodtak, hasonlót tapasztaltak, azóta senki sem mer a házban aludni. A rejtélyes ügy kiderítésére a csendőrség megindította a nyomozást, mert bizonyos, hogy valaki éretlen tréfát űz a babonás, hiszékeny asszonyokkal.

Kínai rablók elfogtak két apácát és amíg a váltságdíj meg nem érkezik, mindennap levágják az apácák egy-egy ujját. Londonból jelentik: A kínai bandák egy újabb borzalmas rémtettét leplezték le. Eisanghuban elfogtak két apácát, akikért 7500 font, tehát közel kétfélmillió dinár váltságdíjat követelnek. Az angol és más európai hatóságok egészen tehetetlenek az esettel szemben.

Amikor ugyanis első nap nem érkezett meg a váltságdíj, egy küldönc útján elküldte a banda az apácák egy-egy levágott ujját, azzal a fenyegetéssel, hogy a szerencsétleneket mindennap egy ujjuktól fosztják meg, mindaddig amíg a váltságdíj meg nem érkezik. Ha a kért díj a tizedik nap sem jönne meg, úgy a két apáca levágott fejét küldik el. Az angol sajtó és a misszió társulatok a Foreign Office útján azonnali intézkedést követelnek.

Szerelmi bánatában a nyílt uccán agyonlőtte magát egy diák. Budapestről jelentik: Balasics József, újpesti diák esütörtökön este a nyílt uccán előkapta revolverét és mielőtt szándékában megakadályozhatták volna szívenlőtte magát. A szerencsétlen diák pár percnyi szenvedés után a helyszínen meghalt. Az öngyilkosság okát eddig még nem tudták megállapítani, valószínű azonban az, hogy a háttérben tragikus szerelmi dráma húzódik meg.

Mézeskalács a legfinomabb vásárfia!

Kaltenbach mester híres vršaci mézeskalácsaival a nagyvásárra eljött és örömmel várja minden édes jó falat hívét! 1123-21

A walesiek a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak Anglia kisebbségi politikájáról.

London, aug. 8.

Frederick Llewellyn-Jones angol képviselő, akinek a nemzeti kisebbségekről tartott előadása a londoni interparlamentáris konferencián nagy feltűnést keltett, a következő nyilatkozatot adta:

— A nemzeti kisebbségek kérdését csak a legsajnálatosabb fogalomzavar élezheti ki súlyos problémává. A nemzeti kultúra elnyomása, az erőszakos asszimiláció az igazi forrása az elszakadási törekvéseknek. Wales a legtökéletesebb nemzeti és kulturautonómiával bír. Ennek áldásos hatása nem is maradt el. A világháborúban az önként jelentkező katonák arányszáma Walesben volt a legnagyobb.

— Wales a legklasszikusabb mintája a kisebbségi ügy harmónikus és kielégítő megoldásának. Fajlag és földrajzilag egyaránt el vagyunk szigetelve évszázadok óta. Nem támaszkodhatunk a határokon túl élő fajrokonokra. Hogy megőriztük faji sajátosságainkat, az a korai századokban népünk hősiességének ér-

deme volt, melyet egy nagy költő is megénekelte. Másrészt azonban a tág látókörű, felvilágosodott angol kulturpolitikát is illeti az elismerés, amely teljes kulturautonómia adásával örökre lehetetlenné tette, hogy walesi probléma keletkezhessek.

— Ma népünk több mint 95 százaléka nemcsak beszél, de írni és olvasni is tud anyanyelvén. A nyilvános iskolák alsóbb osztályaiban a walesi nyelv nemcsak kötelező tantárgy, hanem a tanítás egyetlen nyelve is, vagyis a gyermek a kulturával anyanyelvén kerül először érintkezésbe. A bíróságok nemcsak a felekkel és tanukkal beszélnek anyanyelvükön, de walesi nyelven vezetik az egész tárgyalást.

Kolbászesztély a Medve-vendéglőben!

1124-1.1
Szombaton, augusztus 9-én este a régi vasúti állomással szemben levő Bába-féle vendéglőben egy elsőrendű zenekar közreműködésével **kolbászesztély** lesz. Kötő kúdraci borokról gondoskodik és szamos látogatást kér, tisztelettel **Bába János** vendéglős.

Kisebbségi családi ház a belvárosban eladó!

1118-3.2
Bővebbet a kiadóhivatalban.

PLEITZ FER. PÁL

könyvnyomdája

Veliki Bečkerek,
Obiliceva 4.

Telefon 21.

Mindenféle
nyomtatványok a
legmodernebb kivitelben
Lapkiadás - Nyomtatványraktár
Könyvkötészet - Ruggyantabélyegzőgyártás